

Tanulmányok Kelet-Európa helyzetéről a 2010-es években

Edutus Egyetem
Tatabánya, Stúdium tér 1.

Főszerkesztő:
Némethné Dr. Gál Andrea

Felelős szerkesztő:
Forrai Márta

Szerkesztette:
Vigh László PhD

MINDEN JOG FENNTARTVA

A mű egészének, vagy bármely részének másolása, sokszorosítása,
valamint információszolgáltató rendszerben történő tárolása
és továbbítása csak a kiadó engedélyével megengedett

ACTA PERIODICA 14. KÖTET

EDUTUS EGYETEM KIADÁSA

www.edutus.hu

ISSN 2063-501X

2018. augusztus

Tartalomjegyzék

AZ „UTOLSÓ CSENGETÉSTŐL” A „BLANKA ALAGÚTIG” Dr. Belyó Pál	4
ALUMNI TEVÉKENYSÉG VIZSGÁLATA A HAZAI FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK BEN Dr. Duga Zsófia PhD	24
MUTF.RO = FŐ AZ ISKOLA - HÚSZ ÉVES A MAGYAR NYELVŰ NAPPALI TAGOZATOS FELSŐOKTATÁS SZÉKELYUDVARHELYEN 1998-2018 Dr. Kandikó József Professor és Rector Emeritus.....	48
DIGITALE INHALTE IM FREMDSPRACHENUNTERRICHT Majoros Anna PhD / Peres Anna PhD	61
A TERÜLETI TŐKE KUTATÁSOK ÚJ IRÁNYAI Poreisz Veronika	67
DIGITALIZÁLT OKTATÁS A GYAKORLATBAN II. RÉSZ Dr. habil Réger Béla PhD	84
GDP AZ OKTATÁSBAN ... TEGYÜK KICSIT HELYRE! Dr. Sárkány Péter.....	99
A VELENCEI-TÓ TÉRSÉGE TURIZMUSFEJLESZTÉSÉNEK TÖRTÉNETI VIZSGÁLATA Dr. Wirt Gábor.....	113

MUTF.RO = FŐ AZ ISKOLA
HÚSZ ÉVES A MAGYAR NYELVŰ NAPPALI TAGOZATOS FELSOÓKTATÁS
SZÉKELYUDVARHELYEN 1998-2018

DR. KANDIKÓ JÓZSEF, Professor és Rector Emeritus
Edutus Egyetem

Absztrakt

A 2018-ban fennállásának huszadik évfordulóját ünneplő székelyudvarhelyi MÜTF Oktatási Központ (MOK) – amely 1998-ban a Modern Üzleti Tudományok Főiskolája kihelyezett képzéseként négyéves főiskolai Kereskedelemi szakos képzéssel elsőként kezdte meg működését magyar nyelvű nappali tagozaton Székelyföldön – jelentős szemlélti és tartalmi változásokon is átment a húsz év alatt. Most már látható, hogy az a fejlődési irány, amelyet kis felevező piac élénk, de változó tartalmú oktatási igényének kielégítése céljából választott a képzési központ, bevált. A cikk az informatikában elterjedt 1.0, 2.0 illetve 3.0 értelmezésekkel próbálja magyarázni, hogy a most már felsőoktatási befogadó központként működő képző intézmény fejlesztésének, túlélésének és prosperálásának lényege az a megállapítás, hogy a Life Long Learning igények kielégítéséhez folyamatosan új kínálat kell, folyamatos beiskolázás (Life Long Schooling) szükséges, vagyis fő az iskola, ahogy szólt az intézmény 2007. évi beiskolázási reklámszlogenje!

Abstract

The MUTF Education Centre (MEC) in Székelyudvarhely (Oderheiu Seciuesc, Szeklerland, Transylvania) celebrates its 20th anniversary. It started the first Hungarian language higher education in Szeklerland as the filial of the College for Modern Business Studies in 1998. The Education Centre was developing time-to-time renewed approach and content during the past two decades. Now is visible that the mission of the MEC – successively satisfy the varying study needs of the small education market – was a good concept. The study (using in the informatics popular categories 1.0, 2.0 and 3.0) tries to explain how to satisfy the varying needs of the Life Long Learning concept by a Life Long Schooling solution. Probably this concept was formulated in the 2007 year' slogan of the institute advertising: „If you need a high school, the first is the school”.

X X X

Bevezetés

2018. június 20-án diplomaosztó évváró ünnepély keretében kerül sor a Modern Üzleti Tudományok Főiskolája által 1998-ban alapított Székelyudvarhelyi Kihelyezett Képzési Központ létrehozásának húsz éves évfordulójára. Az első magyar nyelvű nappali tagozatos felsőfokú oktatás a külhoni magyar területek közül itt, a székelyföldi kisvárosban, Székelyudvarhelyen indult el 1998. október 3-án. Azóta – többszörös akkreditációs eljárást is maga mögött tudva – évről évre elindult a Kereskedelmi szakos alapképzés. Eleinte a Modern Üzleti Tudományok Főiskolája főiskolai Kereskedelmi szakja, majd a „bolognai” kétciklusú képzési rendszerre való átállás után a Kereskedelem és Marketing alapszak, amelyet a MÜTF 2011-es átalakulása után az Edutus Főiskola (2018. augusztus 1-től Edutus Egyetem) jegyez.

A húszéves megemlékezés alkalmából ezen a szakon már a 17. végzős évfolyam diákjai vehették át az oklevelüket. Diplomát kaptak még a 2011 óta folyó Turizmus-vendéglátás szakos hallgatók a Budapesti Gazdasági Egyetemtől; a Pannon Egyetem Vidékfejlesztési agrármérnök alapszakos hallgatói, akik 2013-tól részesülnek ilyen kihelyezett képzésben. Az Óbudai Egyetem négy éve indult Könnyűipari mérnök alapszak székelyföldi hallgatói első ízben részesültek diplomában.

A Modern Üzleti Tudományok Főiskolája sikeres Euromenedzser szakirányú továbbképzése, a győri Széchenyi István Egyetemnek az első tíz év után három évfolyamon is indított Szervezés-Vezetés mester szakja, valamint az Edutus Főiskola 2010 és 2014 között indított Marketing mesterszakja 2018-ban nem bocsátott ki hallgatókat.

Ebből a felsorolásból is látható, hogy a székelyudvarhelyi MÜTF Oktatási Központ (MOK) az elmúlt két évtizedben jelentős felsőoktatási befogadó központtá vált, ahol a székelyföldi piaci igények kielégítésére vállalkozó magyarországi felsőoktatási intézmények kihelyezett képzés keretében, nem kis erőfeszítéssel sikeres tudástranszfert biztosítanak a helyi gazdaság és munkaerőpiac által vezérelt képzésekben.

A székelyudvarhelyi MOK közben egyre több felnőttképzést, szakképzést és hobbiképzést is szervez, ezzel valódi tartalmat ad a „Life Long Learning”, az élet végéig való tanulás fogalmának. Ezzel hozzájárul ahhoz, hogy Székelyudvarhely és környékének lakossága lerakja a tudásalapú társadalom alapjait.

Az ünnepi ülés előadásai sorra vették a székelyudvarhelyi felsőoktatás alapításának lépéseit, elemezték a körülményeket és a két évtizedes fejlődést, megszólaltak a partnerintézmények vezetői, és egy több éve végzett diák is elmondta diákéveinek, majd a tanult ismeretek sikeres hasznosításának tapasztalatait.

Én, mint az alapítást levezénylő főigazgató, és aki a húsz év alatt is részleteiben figyelemmel kísérte a képzések színvonalát, a választék bővülését, az Oktatási Központ megerősödését, összefoglaló előadásomat arra a gondolatra építettem, ami a székelyudvarhelyi MOK 2007-es felvételi kampányának reklámmondatában szerepelt: „Ha fő az iskola, MŰTF a főiskola!”

E monda lényege – így tíz év távlatából, és a széleskörű képzési spektrum sikerét és megújulásait nézve – az, hogy „fő az iskola”! Tehát az életfogytig való tanulásnak a körülményeit és tanulási kínálatát kell létrehozni, vagyis: fő az iskola!

Life Long Learning, innováció, tudásalapú társadalom – ezek a mélytartalmú, ám „trendi” kifejezések általában jellemezték a társadalmi, gazdasági, felsőoktatási környezetet az elmúlt 20 évben, miközben az információs és kommunikációs technológia egyre jobban uralkodó vált egész környezetünkben, mindennapi életünkben, és természetesen az oktatásban is.

Eladásom fejezetcímeit is az ezekhez kapcsolódó fogalmakra építettem, és semmi újat nem mondok, mindössze visszaidézek, esetleg más kontextusba helyezek információkat: ismétlés a tudás atyja, és hát életünk végéig mindig tanzulunk valamit.

mutf.ro – 1.0

Az informatikában, a számítógépes és internetes köznyelvben valamikor a 2000-es évek elejét terjedt el a web 2.0 fogalma, és így aztán egyes elemzések kezdték a korábbi, az internet kialakulásának első évtizedeit jellemző leírásokban azt az időszakot 1.0-nak nevezni. Az 1.0 tehát csak a 2.0 kontextusában nyert értelmet és jelentést. Informatika lényege, hogy a kommunikáció iránya alapvetően egyirányú: valamilyen adatbázis irányából a felhasználók felé. „Az 1.0 a világháló dotcom lufi kipukkadásáig tartó hőskorára vonatkozik: kialakult az online kereskedelem, létrejöttek a nagy internetes cégek (Yahoo!, Amazon.com, eBay, stb.), adásvételi szokásaink átalakultak, a keresés

megszokott online tevékenység lett. Igyekeztünk megismerni, majd belakni a teljesen új univerzumot.”^{1/}

A magam részéről mutf.ro – 1.0-nak a székelyudvarhelyi MOK (mutf.ro) kialakulásának időszakát tekintem, amikor az egyirányú tudásátadás volt a cél. Nem csak új hallgatókat kellett képezni, hanem nagy szerepük volt a train-the-trainer (tanárképző) programoknak is, hiszen nem csak új tartalmakat, de oktatási módszert és számonkérési rendszert is meg kellett ismerniük, elsajátítaniuk a helyi kollégáknak.

Ezt a markáns igényt a magyar nyelvű felsőoktatás iránt a múlt század kilencvenes éveiben a rendszerváltások utáni társadalmi átalakulások indították el, és hozták felszínre minden határon túli magyar területen. A válaszok is hamarosan megszülettek: számos állami egyetem és főiskola indított kihelyezett levelező tagozatos képzéseket. A nappali tagozatos, valóban iskolarendszerű, nem csak oktatást, de nevelő és kutatómunkát folytató felsőoktatási helyszínek és intézmények azonban csak később jöttek létre, nagyrészt magyar állami támogatással akkreditált nem állami képzési intézményekkel: Szabadkán, Székelyudvarhelyen, Dunaszerdahelyen, a Sapientia EMTE révén Kolozsvárott, Marosvásárhelyen és Csíkszeredában, és ebbe a sorba csatlakozott Révkomáromban a Selye János Egyetem, és Beregszászon a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola.

Már az igények perfektuálásakor láthatóvá vált, hogy a mélyebb elméleti kutatási igényeknél sürgetőbbek a gyakorlatias megoldást nyújtó felsőoktatások – az üzleti és informatikai képzéseket sürgette a korszerű, Európához csatlakozó piacgazdaságra való átállás követelményrendszere.

A MOK létrehozása Székelyudvarhelyen gyakorlatilag egy tanév alatt lebonyolódott. Miután 1997 szeptemberében egy, a határon túli magyar polgármesterek részére szervezett tanulmányút része volt Tatabányán a Modern Üzleti Tudományok Főiskolája meglátogatása. A főiskola bemutatása után Szász Jenő, Székelyudvarhely polgármestere azzal a kérdéssel fordult hozzám, hogy létre lehetne-e hozni egy ilyen államilag elismert, de nem túlbürokratizált, nem állami felsőoktatást a székely városban. November elkezdődtek a tárgyalások, kérdéseket fogalmaztunk meg, 1998 januárjában helyszíni előkészítő megbeszélést tartottunk. 1998 májusában már a hivatalos együttműködési megállapodás aláírására került sor Székelyudvarhelyen. A nyár elején felvételit tartottunk, a nyár végén kommunikációs, utazási, építkezési oktatástechnológiai nehézségekkel tűzdelt felpörgött szervezési munka folyt. 1998. október 3-án megtartottuk az első évnyitót, és

átadtuk az egyik szakképző iskolában kialakított, felújított három tantermes épületrészt, egy 10 gépes számítógéptermet, és az első évfolyam hallgatóiak tankönyveit.

A Kereskedelmi főiskolai szaknak a MÜTF-ön kiemelt követelményei voltak: nyolc félév, benne a hetedik szemeszter kötelező szakmai gyakorlat /az udvarhelyieknek először 2001-ben, ha lehet külföldön), két idegen nyelvvizsga követelménye, számítástechnikai képzés és hozzáférés, vállalati gyakorlati példák és esettanulmányok kiscsoportos megoldása. Ez utóbbihoz a szaktárgyak helyi oktatóinak széleskörű vállalati kapcsolatokra, tapasztalatokra, információkra volt szüksége, amely rendszer kiépítése és folyamatos bővítése a MOK helyi vezetőinek fontos feladata volt. Szerencsére a vállalkozói kör is nyitottan állt az új felsőoktatáshoz, így a helyi ismeretek adaptációja a tananyagokba viszonylag gyorsan és folyamatosan ment végbe.

A MOK a tatabányai anyaintézmény révén 2000-ben ECDL vizsgaközpont lett, az első Romániában, és külön bizonyítványt tudtak kiadni a számítástechnikai ismeretekről és készségekről. Akkor itt ez nagyon fontos volt. Nyelvvizsgaközponti jogosítvánnyal 2004-től rendelkezik a MOK, és azóta megerősödtek a külön nyelvi képzései. A „bolognai rendszer” bevezetése után az idegen nyelvre már csak kevés kredit és óraszám maradt, pedig a nyelvi követelmények teljesítése a székelyföldi hallgatóknak igencsak nehéz kihívás. Részben ennek köszönhetően már szinte egy külön nyelviskola is működik a MOK keretein belül.

Az első tíz év a székelyudvarhelyi MOK életében a növekedés és a megerősödés időszaka volt, még ha a magyarországi támogató körülmények nem voltak egységesek. Mégis 2008-ra a MOK már egy fontos „intézmény” lett a „Székely fővárosban”.

mutf.ro – 2.0

A web 2.0 fogalma és szóhasználat a kétezres évek elején született meg. Lényege az, hogy a világhálón nem csak a már meglévő tartalmak ismerhetők meg, válnak könnyen elérhetővé és kerülnek terjesztésre, hanem a látogatók, felhasználók is képesek tartalmakat létrehozni, feltölteni, egymással – ismerősökkel és ismeretlenekkel is – megosztani. „A web 2.0 jelenségcsoport a légvárak összeomlását és az ezredfordulót követő években kezdett fontos tényezővé, az utóbbi esztendőekben pedig fősodorrá válni. Több ezer kis cég, közösségi hálózatépítés (MySpace, Facebook és mások), online kapcsolatkeresések,

barátságkötések a főbb jellemzői. A hálót megtanultuk szociális célokra is használni. Blogok, wikik, podcast-ek, cikkalji kommentárok formájában elszaporodott a felhasználók által generált tartalom. A média hagyományos egyirányúsága fokozatosan adta át a helyét az immáron nem szlogenként, hanem ténylegesen funkcionáló interaktivitásnak.”^{1/} A web 2.0 kifejezést Tim O'Reillynek, az O'Reilly Media cég alapítójának tulajdonítják 2004-ből, ám valójában Dale Dougherty és Craig Line említette először a kifejezést egy közös előadásukban. O'Reilly egyébként eredetileg nem generációváltással kapcsolatos értelemben használta a kifejezést, hanem az internetes gazdaság Dotkomlufi utáni újraéledését értette alatta.”^{2/}

Az innováció, a továbblépés környezetei igénye és a gazdasági, társadalmi – vállalkozói és kormányzati – környezettel való szorosabb kapcsolat gyorsította fel, hogy a MOK egy újabb szakaszba lépjen, saját új tartalmakat kezdjen kialakítani, Udvarhelyre szervezni, és többek részére hozzáférhetővé tenni a számítástechnikai és közgazdasági, üzleti, pénzügyi, marketing és vezetéstechnikai tudást, nem csak formalizált felsőoktatási képzés keretében. Ez jelentette a mutf.ro – 2.0 jelenség kibontakozását.

Először szakirányú továbbképzés indult a MÜTF keretei között. Az Euromenedzser két féléves kurzus az európai gazdasági környezetben való eligazodást segítette, és az uniós csatlakozás előtti években Romániában is, Székelyföldön különösen szükség volt erre a tudásra. A MÜTF-ön 1994 óta volt egy ilyen képzés az European Business School-lal együttműködve,

A nappali tagozatos főiskolai képzésben a Kereskedelmi szak keretei működő Marketingkommunikáció szakirány tartalmi fejlesztése jelentett a piaci igényeket kiszolgáló döntés, amikor a MÜTF-nek az International Advertising Assosiation (Nemzetközi Reklámszövetséggel) létrejött együttműködés alapján és a szakirány tantárgyi tartalmát és óraszámát bővítettük, erősen kommunikációs jelleget adva a szak oktatási programjának. Ezzel egy új, feltörekvő piaci szegmens, a reklámszakma igényeit szolgálta évekig a MOK.

Igen jelentős lépés volt a mesterképzések megszervezése: 2010-ben a Széchenyi István Egyetem Szervezés-vezetés mesterszakja indult el, 2012-től az Edutus Főiskola Marketing mesterszakja került akkreditálásra és bevezetésre. Természetesen ezek az évfolyamok is néhány év alatt learatták a kisvárosi szűk piacot, és 2-3 évfolyam indítása után szüneteltetni kellett, és újabb képzési portfóliót fejleszteni.

Ennek a felismerésnek a része volt, hogy az újabb szakterületek egyre markánsabban jelentkező képzett szakemberek iránti igényét – ha az Edutus Főiskolával nem tudja kielégíteni – újabb magyarországi felsőoktatási intézmények megkeresésével, kihelyezett képzések indítására adott biztatással győzze meg a székelyudvarhelyi MOK. Így indult el 2011-ben a Turizmus-vendéglátás alapszak a Budapesti Gazdasági Főiskola (most már Egyetem) gondozásával. A Gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnök alapszak kihelyezett képzését 2012-ben akkreditálta a Pannon Egyetem keszthelyi Georgikon kara. 2014-ben az Óbudai Egyetem Könnyűipari mérnök alapszak oktatása kezdődött meg kihelyezett formában Székelyudvarhelyen.

Ezzel párhuzamosan a hallgatói létszám ugyan emelkedett, de az órarend töredezettebb lett, sokkal több órát kellett tartani, csak kevés képzésnél volt olyan tárgy, amely oktatása részben vagy egészben összevonható lett volna. Így egyre több tanárra is szükség volt, ami viszont mind nagyobb helyi oktatói és szakemberi gárda involválását tette lehetővé és szükségessé. Most már nem csak hallgatók jelentek meg Székelyföld távolabbi területeiről (Csíkszereda, Gyergyószentmiklós, Kézdivásárhely), vagy akár a Partiumból is, de vendégoktatók is jöttek Kolozsvárról, Marosvásárhelyről, Csíkszeredából. A MOK hatásköre és kapcsolati hálója érezhetően erősödött.

Sokban segítette a MOK megerősödését, hogy egyre-másra megszerezték a romániai állami elismerést, nem jelentett gondot a diplomák ekvivalenciájának bejegyzése, és az erősödő oktatói körre építve mind több Romániában akkreditált szakmai oklevél kiadására szereztek jogosítványt.

Ezekben az években váltak rendszeressé a különböző felnőttképzések, benne nagy súllyal az idegen nyelvek oktatása, és rendszeressé váltak a vállalati tanácsadói megbízások (hatékonyságjavító átvilágítások, szervezési és vezetési feladatok, technikák, képzések, betanítások). Számos vállalattal és önkormányzattal vált szorosabbá a kapcsolat ezek következtében. A tanácsadói munka eredményességét nagyban segítette, hogy a cél szervezetnél már általában dolgozott egy néhány évvel korábban a MOK-on (vagy ahogy itt hívják: a székelyudvarhelyi MÜTF-ön) valamilyen diplomát szerzett munkatárs.

mutf.ro – 3.0

Az informatika világa, a számítástechnikai szakemberek találmánya a 3.0 elnevezés, de hasznosítás elsősorban az üzleti, marketing területen vált gyakorivá, hiszen az informatikai lehetőségek a marketing szempontból célorientáltabb felhasználását biztosította a számukra. Ennek lényege a nagy adatbázisok és a felhasználó egyének összekapcsolása. Az információk szelektálása, személyre szabása és összekapcsolása. „Sokan – nem alaptalanul, de leegyszerűsítve – egyenlőségjelet húznak a 3.0 és a Szemantikus Web között. A jelentésalapú technológiák valóban fontos szerepet töltenek be: egymástól független adatrögöket kapcsolnak össze, és helyeznek kontextusba, azaz kezelhetőbbé, könnyebben értelmezhetővé teszik az információt. Az információ még „közelebb” kerül hozzánk, még személyesebb lesz. A 3.0 azonban főként integráló szerepe miatt jelent hatalmas előrelépést. Egységesen tudjuk majd használni a jelenleg még különálló forrásokat, például utazási bédekkereket és online jegyfoglalást. Nem kell honlapról honlapra barangolnunk, míg megvásároljuk az óhajtott materiát. Összefornak, közös környezetbe kerülnek (és – csúnya magyar kifejezéssel – személyre szabódnak) a 2.0 elemei. Még általánosabban fogalmazva: a webtechnológiák eddigi generációi – horizontális és vertikális keresés, közösségi hálózatépítés, stb. – a 3.0-ban egyesülnek...amihez természetesen a jelenleginél komplexebb, még kifinomultabb technológiai megoldások, jobb mesterségesintelligencia-algoritmusok szükségesek. Csak így érhető el, hogy a 3.0-ás környezetben a nyaralásunkért (bevásárlásért, stb.) felelős utazási (és egyéb) ügynök munkáját húsvér személyek helyett személyünkhöz igazított botok (intelligens ágensek) elődeiknél hatékonyabban és gyorsabban végezzék el. Így lesz valóban felhasználóbarát a Web.”^{1/} (A Web fokozatrendszerek összehasonlító táblázatát lásd a Függelékben!)

A Marketing 3.0 kifejezés szélesebb körű elterjedéséhez a kereső marketing az összekötő kapocs (2016), jóllehet a személyre szabott ajánlatok kidolgozása, személyre szabott termékek fejlesztése 2013-ban még a személyre szabott médiával kezdődött.

“Philip Kotler szerint a Marketing 3.0 olyan marketing, amelyik a fogyasztóra mint egyénre úgy összpontosít, hogy annak anyagi, érzelmi és lelki szükségletei vannak, és a marketing képes kielégíteni a legnemesebb személyes elvárásokat is. A marketing 3.0-t alkalmazó vállalatok előnyre tesznek szert, mert egyéni pozitív értékekkel lesznek képesek kombinálni a küldetésük szerinti minőségi terméket/szolgáltatást.”^{3/}

Talán e kicsit hosszabb bevezetés után érthetőbbé válik, hogy miért tartom már 3.0-nak a MOK elmúlt néhány évben végrehajtott kínálatfejlesztéseit. Az előzőekben kifejtett ismeret integráció és a célzott, személyre szabott ismeretterjesztés jelenti az új filozófia és gyakorlat lényegét. Ennek első lépése a közel két évtized alatt kialakult kapcsolatok – az udvarhelyszéki közösségekbe leeresztett szakmai és emberi gyökerek – vitalizálása volt. Tudvalevőleg számos vállalkozás, társadalmi és civil vállalkozás vezetőségében dolgozott már egy volt – valamelyik közreműködő partner egyetem udvarhelyi szakáján végzett (de egymást csak MÜTF-ösnek nevező) hallgató.

Beérték a cégre (szervezetre) szabott hatékonyságjavító vállalati tanácsadási programok, amelyeket a MOK vezetés-szervezés oktatója, Ambrus Tibor cége (Multivezető) bonyolított a helyi szakemberek bevonásával.^{4/} A sikeres szakmai konferenciák (vállalkozásszervezés, helyi turizmus) és más kisebb szemináriumok, találkozók, programok igazi szakmai központtá tették Székelyudvarhelyen a MOK Kökereszt tér 1. szám alatti épületét.

A vállalkozásvezetők körében fokozódott az igény a munkatársaik képzésére, szakmai oktatásokra. A Romániában akkreditált szakképzések körében – az előírtnál gazdagabb és gyakorlatiasabb programokkal, nem ritkán magyarországi vendégoktatókkal – érték el sikereket a számítástechnikai, számviteli és pincérképzésben.

Az egykori „MÜTF-ösök” közül sokan már nem csak vezetők, hanem egyre jobban felnövekvő gyermeksereg szülei is egyben. Erősödött az igény valamilyen továbbtanulásra, kommunikációs vagy éppen szülői tréningekre, a gyermekek angol vagy éppen román nyelvtudásának csiszolására. Más rokonoknál érettségire való felkészülés jelentett problémát matematikából és románból. Erősödött a felismerés, hogy a székely közösségekben vezetőkre, „projektmenedzserekre” van szükség, és növekedett a vállalkozási kedv, de ezekhez mind kellett valamilyen további szellemi muníció.

A MOK válaszolt ezekre az igényekre:

- A Lámpás programja^{5/} keretében a vállalati tanácsadási és oktatási projekteken összegyűlt tapasztalatok átadására és mobilizálásra vállalkoztak a közösség építése területén. Ezek a „világítás” üzenetek katedráról, könyvespolcra, konferenciaülésen és szószékről egyaránt elhangzottak, hiszen egyik oktató tréner egy – egyébként az Edutus Főiskolán is diplomát szerzett unitárius lelkész volt.

- Érettségi felkészítő programokat szervezett – amelyhez később magyar állami támogatás is járult –, és egész Székelyföldre kiterjesztették.
- A felnőtt igényekre reagáltak a különböző hobbi tanfolyamokkal: cukrászismereteket, kertészeti alapokat, varrást lehetett elsajátítani a Kőkereszt téren a délutáni órákban.
- A szülőknek nyújtott támogatóprogramok egy része a gyermekek készségfejlesztését segíti. Az V-IX. osztályos iskolások részére indított készségfejlesztő képzések és táborok tanulásmódszertannal vannak fűszerezve, ezzel is hozzájárulva egy évek múltán felkészült, tanulni szándékozó és képes fiatal lehetséges egyetemi hallgatóság jelenlétére. A VitaMAG programok angol, német és román idegen nyelvi, magyar irodalmi, matematikai és informatikai képzésekre koncentrálnak, és van egy újdonságokra rámutató, innovációs készséget fejlesztő csoport is.^{6/}

Ezek a programok nem csak a székelyudvarhelyi felsőoktatási szellem megújulási készségét és gyakorlatát mutatja be, arra is jó példa, hogy egy felsőoktatási intézményhez kapcsolódó közösség hogyan tud tovább élni, tovább építkezni.

Egy húsz évvel ezelőtt elindult, azóta sokat fejlődött, sokszor jelentősen bővült és átalakult képzései – felsőoktatási és felnőttképzési struktúra – együtt élve a város társadalmával megmutatta, hogy mi is a körülbelül két évtizede hangoztatott „Life Long Learning” – az élet hosszan át tartó tanulás – valódi tartalma és mi a megvalósulásának feltételei:

- Nem elég – bár elengedhetetlen – a közösség tanulási szándéka, és e motiváció ébrentartása.
- Nem elég – bár elengedhetetlen – a „Life Long Teaching” (egy élet hosszában végéig való tanítás) lényegét biztosító oktatói jelenlét, akik folyamatosan képzik magukat mind a szakma, mind az általános ismerete, mind az oktatásmódszertan területén.
- A „Life Long Learning” megvalósításához szükség van még a „Life Long Schooling”, az élet végéig mindig új vonzó képzési ajánlatokkal jelentkező intézményrendszer, amely képes bármelyi életszakaszban beiskolázni az érdeklődő és – a több éves tapasztalat alapján ár bátran állítható, hogy – hálás hallgatókat.

A 2018-ban megalapításának huszadik évfordulóját ünneplő magyar nyelvű nappali tagozatos felsőoktatás Székelyudvarhelyen ezzel a tanulsággal szolgál. Ha van közösségi akarat, ha vannak elkötelezett szervezők és oktatók, ha meg lehet teremteni a képzés intézményi és infrastrukturális feltételeit, felszabadul a kreativitás is, előtör a tanulási szándék, és végül létrejön az élet végéig való tanulás folyamata, aminek remélhető következménye a kiművelt fők számának gyarapodása a közösségben, ami a közösség felemelkedéséhez vezethet.

Ez magyarázza meg ennek a cikknek a főcímét is, amely a Székelyudvarhelyi MÜTF Oktatási Központ felvételi kampányának 2007-es szlogenje kissé módosítva, és ami most már nem reklám jelmondat, hanem filozófia és a MOK lényege: Fő az iskola!

* * *

Zárógondolatként meg kell említeni, hogy mindez nem valósulhatott volna meg, ha nincs ehhez a nyitott és kreatív udvarhelyi környezet. Köszönet Szász Jenőnek, hogy lehetőséget adott ennek kihasználásához és Ilyés Ferencnek, Geréb Lászlónak és az összes többi helyi kollégámnak, barátomnak a megvalósításhoz. Gratulálok és további sok sikert kívánok.

FORRÁSOK:

- 1/ <https://index.hu/tech/net/net3424/> [2018. 05. 17. 9:12]
- 2/ <https://www.oreilly.com/pub/a/web2/archive/what-is-web-20.html> [2018. 05. 17. 8:40]
- 3/ <http://romebusinessschool.it/en/marketing-3-0-the-future-according-to-philip-kotler/> [2018.05.17. 10:54]
- 4/ Ambrus Tibor: Vállalkozói műhelytikok Erdélyben /Nemzeti Közzolgálati és Tankönyv Kiadó, 2013/
- 5/ Ambrus Tibor – Dr. Geréb László: Lámpás-program Erdélyben, válaszként Székelyföld fejlesztésére, Budapest-Székelyudvarhely, 2017
http://www.regaprojekt.ro/letoltes/Lampas_program_Erdelyben_valasz_Szekelyfold_fejlesztesere.pdf [2018. 09.01. 11:50]
- 6/ www.magok.ro

FÜGGELÉK

A Web fokozatrendszerek összehasonlító táblázata

Web 1.0	Web 2.0	Web 3.0
Personal Websites	Blogs	Semantic Blogs: semiBlog, Haystack, Semblog, Structured Blogging
Content Management Systems, Britannica Online	Wikis, Wikipedia	Semantic Wikis: Semantic MediaWiki, SemperWiki, Platypus, dbpedia, Rhizome
Altavista, Google	Google Personalised, DumbFind, Hakia	Semantic Search: SWSE, Swoogle, Intelidimension
CiteSeer, Project Gutenberg	Google Scholar, Book Search	Semantic Digital Libraries: JeromeDL, BRICKS, Longwell
Message Boards	Community Portals	Semantic Forums and Community Portals: SIOC, OpenLink DataSpaces
Buddy Lists, Address Books	Online Social Networks	Semantic Social Networks: FOAF, PeopleAggregator
...	...	Semantic Social Information Spaces: Nepomuk, Gnowsis

Forrás: <https://index.hu/tech/net/net3424/> [2018. 05. 17. 9:12]

Web 1.0	Web 2.0	Web 3.0
Személyes weblapok	Bloggok	Szemantikus blogok: semiBlog, Haystack, Semblog, Srukturált bloggolás
Tartalom menedzsmnt rendszerek, Online lexikonok	Wikipédia, Wiki....	Szemantikus Wiki...k: szemantiku médiawiki, platyplus, dbpedia
Altavista, Google	Személyre szabott google, DumbFind, Hakia	Szemantikus kutatás: SWSE, Swoogle, Intelidimension
CiteSeer, Project Gutenberg	Google szótár, könyvkeresés	Szemantikus digitális könyvtárak: JeromeDL, Bricks, Longwell
Üzenőfalak	Kommunikációs portálok	Szemantikus fórumok és közösségi portálok: SIOC, OpenLink DataSpaces
Baráti listák (Buddy Lists), címtárak	Online közösségi hálózatok	Szemantikus közösségi hálózatok: FOAF, személyi aggregátor (People Aggregator)
		Szemantikus közösségi információs tér: Nepomuk, Gnowsis